

STATSMINISTERIET

Dato: 23. november 2005

Statsminister Anders Fogh Rasmussens svar på spørgsmål 1-3, 5, 8, 9, 15 og 16-18 stillet af Det Politisk-Økonomiske Udvalg (alm.del).

Spørgsmål 1:

»Ministeren bedes oversende besvarelserne af de aktindsigtsanmodninger, som er beskrevet i besvarelsen af alm. del – spørgsmål 21, FT 2004-05, 2. samling, men som ikke var færdigbehandlet da spørgsmålet blev besvaret.«

Svar:

./. Statsministeriet vedlægger de af ministeriets afgørelser medfølgende bilag, som ikke var færdigbehandlet ved besvarelsen af det nævnte spørgsmål 21.

Spørgsmål 2:

»Ministeren bedes redegøre for, og så vidt muligt dokumentere, hvad Statsministeriets ledelse har gjort for at få Michael Kristiansen til at betale de ubetalte rejseafregninger i forhold til Udenrigsministeriet, jf. besvarelsen af alm. del – spørgsmål 22, FT 2004-05, 2. samling? Hvornår blev henholdsvis Statsministeriets departementschef og statsministeren gjort bekendt med de ubetalte rejseafregninger overfor Michael Kristiansen?«

Svar:

Afregning for Michael Kristiansens tjenesterejser har været et anliggende mellem ham og Udenrigsministeriet, jfr. besvarelsen af alm. del – spørgsmål 22, FT 2004-05, 2. samling. I det omfang rykkerskrivelser er modtaget i Statsministeriets regnskabsafdeling, er skrivelserne videregivet til Michael Kristiansen med pålæg om omgående afregning direkte i forhold til Udenrigsministeriet. Departementschefen blev i efteråret 2003 orienteret om, at Udenrigsministeriet havde meddelt Michael Kristiansen, at man

ville overdrage inddrivelsen af to udestående fakturaer (på henholdsvis kr. 921,25 og kr. 107,90) til Den Centrale Inddrivelsesenhed under Told og Skat. Det udestående beløb blev indbetalt til Udenrigsministeriet den 6. november 2003, jfr. den af Udenrigsministeriet udarbejdede oversigt, som er bilagt besvarelsen af ovennævnte spørgsmål.

Statsministeren blev som anført i besvarelsen af alm. del – spørgsmål 22, FT 2004-05, 2. samling, før sommerferien i 2005 orienteret om, at Michael Kristiansen havde ladet rejseafregninger trække unødigt ud.

Spørgsmål 3:

»Ministeren bedes i forlængelse af besvarelsen af alm. del – spørgsmål 23, FT 2004-05, 2. samling, redegøre for om og hvordan Statsministeriet og andre ministerier under valgkampen i 2005 sørgede for at de særlige rådgivere ikke havde adgang til ministeriets netværk og e-post-system m.v.«

Svar:

Ved valgudskrivelsen blev der pr. brev overbragt Statsministeriets pressechef meddelelse om, at han blev fritaget fra arbejdet som pressechef i valgkampperioden, og at han i fritagelsesperioden ikke måtte have sin daglige gang i ministeriet. Endvidere blev det meddelt, at adgangen til ministeriets netværk og e-post-system ville blive lukket i samme periode.

For så vidt angår adgangen til ministeriets netværk og e-post-system blev pressechefens stationære pc i ministeriet frakoblet edb-netværket og lukket ved valgudskrivelsen. Det samme gjaldt pressechefens ADSL-opkobling til Statsministeriets netværk.

For de øvrige ministeriers vedkommende er der indhentet bidrag fra ministerierne til besvarelse af spørgsmålet.

Udenrigsministeriet, Miljøministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender samt Transport- og Energiministeriet har oplyst, at der ikke var ansat særlige rådgivere i ministerierne ved valgets udskrivelse.

De øvrige ministerier har oplyst følgende:

Finansministeriet

»Det kan oplyses, at Finansministeriet, ved valgudskrivelsen i 2005, fulgte samme procedure som Statsministeriet.«

Økonomi- og Erhvervsministeriet

»Ved valgudskrivelsen blev der pr. brev overbragt Økonomi- og Erhvervsministeriets pressechef meddelelse om, at hun blev opsagt og fritstillet fra arbejdet som pressechef i valgkampsperioden. Endvidere blev det meddelt, at adgangen til ministeriets netværk og e-post-system ville blive lukket i samme periode.

For så vidt angår adgangen til ministeriets netværk og e-post-system blev pressechefens brugerkonto låst, således at der ikke kunne logges på Økonomi- og Erhvervsministeriets IT-systemer, hverken fra pressechefens PC i ministeriet eller fra hjemme-PC.«

Skatteministeriet

»Ved valgudskrivelsen blev der pr. brev overbragt Skatteministerens særlige rådgiver meddelelse om, at han blev fritstillet fra arbejdet som særlig rådgiver med et opsigelsesvarsel på 6 måneder. Det blev også anført, at såfremt regeringen fortsatte efter valget kunne ministeriet vælge at annullere opsigelsen således, at den særlige rådgiver ville genindtræde i stillingen. Der var hertil knyttet bemærkning om, at Skatteministeriet alternativt kunne vælge at gennemføre stillingsopslag.

Endvidere blev det meddelt, at adgangen til ministeriets netværk og e-post-system ville blive lukket i samme periode, ligesom den tjenstlige mobiltelefon skulle tilbageleveres. For så vidt angår adgangen til ministeriets netværk og e-post-system blev pressechefens stationære pc i ministeriet frakoblet edb-netværket og lukket ved valgudskrivelsen, ligesom mobiltelefonen blev tilbageleveret. Den særlige rådgiver har ikke ADSL-opkobling på privatadressen til Skatteministeriets netværk.«

Justitsministeriet

»Ved valgudskrivelsen blev der pr. brev overbragt Justitsministeriets kommunikationskonsulent meddelelse om, at han blev fritaget for sit arbejde som kommunikationskonsulent i valgkampperioden. I samme forbindelse blev det meddelt, at han skulle forlade sin arbejdsplads i ministeriet, og at han ikke måtte have sin daglige gang i ministeriet eller have adgang til ministeriets netværk og e-postsystem mv.

Kommunikationskonsulentens brugeradgang til Justitsministeriets it-systemer blev endvidere spærret.«

Forsvarsministeriet

»1. Ved valgets udskrivelse blev forsvarsministeriets pressechef af departementschefen og chefen for ministersekretariatet officielt oplyst, at han var fritaget fra sit arbejde i ministeriet i valgkampperioden og derfor ikke havde adgang til ministeriet i perioden.

2. Ved samme lejlighed indleverede pressechefen sin tjenestetelefon.

3. Da pressechefen kun har adgang til forsvarets interne netværk på sin arbejdsstation i ministeriet, har der ikke været behov for at afkoble ham systemet, da han ikke har været i ministeriet i perioden.

4. Pressechefen kunne via Internettet have adgang til sin eksterne e-mail konto. Denne er blevet tjekket 3-4 gange i perioden med henblik på at videresende indkomne sager, som måtte skulle håndteres af ministeriet. Pressechefen har oplyst, at venstre i valgkampperioden har udstyret pressechefen med særskilt e-mail.«

Socialministeriet

»Socialministeriet kan oplyse, at ministeriet, samme dag som valget blev udskrevet, meddelte den særlige rådgiver, at han i henhold til betingelserne i sin ansættelseskontrakt var opsagt og fritstillet fra sin stilling med øjeblikkelig varsel.

Ministeriet oplyste ligeledes den særlige rådgiver om, at hans e-mail samt adgang til Socialministeriets netværk også ville blive lukket med øjeblikkelig varsel.

Samtidig blev den særlige rådgiver bedt om at aflevere sin nøgle og adgangskort.«

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

»Indenrigs- og Sundhedsministeriets pressechef, Ulla Østergaard, påbegyndte afvikling af sin graviditetsorlov med virkning fra mandag den 17. januar 2005. Ved brev af 19. januar 2005 til Ulla Østergaard meddelte Indenrigs- og Sundhedsministeriet Ulla Østergaard under henvisning til at statsministeren havde udskrevet valg til Folketinget til afholdelse tirsdag den 8. februar 2005, at hun - såfremt hun ikke allerede var på

graviditetsorlov – ville være blevet fritaget med løn for sit arbejde som pressechef i Indenrigs- og Sundhedsministeriet i valgkampperioden.

Det blev samtidig tilkendegivet, at fritagelsen for arbejdet ville betyde,

- at Ulla Østergaard ikke under valgkampen måtte have sin daglige gang i ministeriet,
- at ministeriet samme dag havde afbrudt Ulla Østergaards PC-adgang til ministeriet, samt
- at Ulla Østergaard i valgkampperioden ville skulle betale sit forbrug fra ministeriets mobiltelefon som privat forbrug.«

Beskæftigelsesministeriet

»Ved valgudskrivelsen fik den særlige rådgiver Charlotte Jepsen under henvisning til daværende departementschef Karsten Dybvads brev af 10. december 2004 af departementschef Bo Smith under et kort møde besked om, at hun var fritaget for arbejde i valgkampperioden, og at hendes netværksopkobling i ministeriet og hjemme ville blive nedlagt samme dag med virkning fra kl. 13.00.

Beskeden blev effektueret via en af departementets superbrugere og Beskæftigelsesministeriets IT [via mail].«

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

»Ved valgudskrivelsen blev Integrationsministeriets pressesekretær, Thomas Harder Rasmussen, informeret om, at han blev fritaget fra sit arbejde som pressesekretær i valgkampperioden.

Pressesekretæren blev samtidig orienteret om, at hans adgang til ministeriets netværk og e-post-system m.v. ville blive lukket i samme periode. I praksis skete det ved, at pressesekretærens brugernavn og adgangskode blev deaktiveret, så han hverken kunne få adgang til Integrationsministeriets netværk eller e-post-system fra sin pc-arbejdsplads i ministeriet, eller fra sin ADSL-internetopkobling i hjemmet.

Pressesekretæren afleverede desuden sit adgangskort og sin nøgle til Integrationsministeriet.«

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

»Forud for folketingsvalget 2005 blev der skriftligt meddelt følgende til Videnskabsministeriets kommunikationschef for så vidt angår adgang til ministeriets netværk og e-post-system mv.:

»Forbindelsen til ministeriets IT-systemer afbrydes den dag, der udskrives valg, så der ikke er adgang til ministeriets netværk, herunder e-post-system. Det gælder både pc'er i ministeriet og hjemmearbejdspladsen«.

Ved valgets udskrivelse blev ovenstående beslutning effektueret.«

Undervisningsministeriet

»Ved valgudskrivelsen blev der pr. brev overbragt Undervisningsministeriets presse-rådgiver meddelelse om, at hun med øjeblikkelig virkning blev fritstillet og at dette betød, at hun var fritaget for arbejde i ministeriet i hele valgkampperioden, at hun ikke måtte have sin daglige gang i ministeriet og at hun ikke havde adgang til ministeriets netværk og e-postsystem. Presserådgiveren afleverede sit legitimationskort, sin nøgle og mobiltelefonen til ministeriet.

For så vidt angår ministeriets netværk og e-postsystem blev hun frakoblet og al adgang blev lukket ved valgudskrivelsen.«

Kulturministeriet

»Ved valgudskrivelsen meddelte Kulturministeriet per brev ministeriets pressechef, at han blev fritstillet. Det blev i brevet uddybet, at fritstillingen indebar, at pressechefen skulle forlade sin arbejdsplads i ministeriet, aflevere sin mobiltelefon samt at adgangen til ministeriets it-netværk mv. blev afbrudt.

Kulturministeriets it-sektion afbrød pressechefens adgang til såvel e-post systemet som samtlige ministeriets netværk i den pågældende periode.«

Kirkeministeriet

»For Kirkeministeriets særlige rådgiver blev adgangen til nettet, herunder e-post, frakoblet umiddelbart efter valgudskrivelsen.«

Spørgsmål 5:

»Er det sædvanlig personalepolitik i Statsministeriet, at en fratrådt medarbejder kan få tildelt et engangsvederlag efter sin fratræden i forbindelse med de årlige lønforhandlinger, jf. besvarelsen af alm. del – spørgsmål 27, FT 2004-05, 2. samling? Forelægger der en skriftlig aftale i forbindelse med Michael Kristiansens fratræden om, at han skal indgå i de årlige lønforhandlinger efter sin fratræden?«

Svar:

Engangsvederlag ydes for »årets indsats« i forbindelse med lønforhandlingsrunden i november måned. »Årets indsats« dækker den enkelte medarbejders indsats i den forudgående periode fra 1. november til 31. oktober. Engangsvederlag er således bagudrettede og ydes på grundlag af en konkret vurdering af det arbejde, der er præsteret i løbet af året. Det følger af dette princip, at også medarbejdere, som er fratrådt, som udgangspunkt er omfattet af muligheden for at opnå engangsvederlag. Der er således en række fortilfælde for, at der er ydet engangsvederlag til medarbejdere, som er fratrådt på tidspunktet for den samlede tildeling af engangsvederlag. Der er ikke indgået aftale med Michael Kristiansen om, at han skal indgå i de årlige lønforhandlinger efter sin fratræden.

Spørgsmål 8:

»I forlængelse af besvarelsen af alm. del – spørgsmål 10-27, FT 2004-05, 2. samling, bedes ministeren redegøre for, hvordan det kan være at departementschefen i Statsministeriet før sommerferien 2005 kun valgte at orientere statsministeren om uregelmæssighederne vedrørende Michael Kristiansens anvendelse af ministeriets kreditkort til private formål og rejseafregningerne der træk du, når henses til pressechefens særlige ansættelsesforhold? Hvorfor blev statsministeren ikke ved samme lejlighed orienteret om de øvrige forhold vedrørende Michael Kristiansen, herunder telefonregningerne for over 200.000 kr., som i januar 2005 førte til ophør af ordningen med fri fastnettelefon?«

Svar:

Diverse forhold vedrørende Michael Kristiansens ansættelse i Statsministeriet er som udgangspunkt blevet håndteret som personalesager – dvs. departementalt og uden inddragelse af mig. Daværende departementschef Nils Bernstein har oplyst, at han før

sommerferien i 2005 valgte at orientere mig om uregelmæssighederne med hensyn til rejseafregninger og kreditkort, fordi Michael Kristiansen i disse forhold klart havde tilsidesat reglerne.

Michael Kristiansens ordning med fri fastnettelefon blev efter en drøftelse mellem departementschefen og Michael Kristiansen bragt til ophør i januar 2005 som følge af et meget højt forbrug, men der var ikke tale om en tilsidesættelse af reglerne, jfr. besvarelsen af alm. del – spørgsmål 18, FT 2004-05, 2. samling.

Spørgsmål 9:

»Er det sædvanlig personalepolitik i Statsministeriet, at man ikke langt tidligere skrider ind overfor en medarbejder, der igennem flere år fortsætter med at bruge ministeriets kreditkort til private formål, har ubetalte rejseafregninger og samtidig har meget høje telefonregninger på fastnettelefonen?«

Svar:

Det er på ingen måde sædvanligt forekommende, at medarbejdere i Statsministeriet »igennem flere år fortsætter med at bruge ministeriets kreditkort til private formål, har ubetalte rejseafregninger og samtidig har meget høje telefonregninger på fastnettelefonen«.

Spørgsmål 15:

»Ministeren bedes oversende en redegørelse vedrørende telefonordningen for Lone Dybkjær, som, ifølge pressen, eksisterede i hendes tid som statsministerfrue.«

Svar:

Foranlediget af en anmodning om aktindsigt i blandt andet »de af ministeriet eventuelle afholdte telefonudgifter for statsministerægtefællerne/samlevere Anne Mette Fogh Rasmussen, Lone Dybkjær og statsminister Poul Schlüters to ægtefæller« foretog Statsministeriet en gennemgang af sine arkiver, under hvilken det kunne konstateres,

at statsminister Poul Nyrup Rasmussens ægtefælle, Lone Dybkjær, havde disponeret over en mobiltelefon i en periode, som ikke endeligt lod sig afgrænse på grundlag af den foreliggende dokumentation.

I medfør af § 46, stk. 1, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 1486 af 13. december 2004 om statens regnskabsvæsen m.v. skal regnskabsmateriale opbevares af en institution på betryggende vis i 5 år fra udgangen af det regnskabsår, materialet vedrører, medmindre en længere frist fremgår af andre bestemmelser. Statsministeriet er ekstraordinært i besiddelse af regnskabsmateriale for 1999 – dvs. for i alt 6 år – som følge af ministeriets arbejde med implementeringen af omkostningsreformen i staten.

En gennemgang af ministeriets telefonudgiftsbilag viste, at Lone Dybkjær i perioden fra 1999 til ultimo 2001 havde en mobiltelefon stillet til rådighed af Statsministeriet. Abonnements- og samtaleudgifterne i den pågældende periode beløber sig til 63.850,67 kr. Ministeriet er som anført ovenfor ikke i besiddelse af udgiftsbilag fra perioden før 1999, men af interne oversigter fremgår, at ministeriet også i årene 1996, 1997 og 1998 har afholdt mobiltelefonudgifter for Lone Dybkjær for et samlet beløb på 49.599,20 kr., hvilket imidlertid ikke lader sig underbygge af regnskabsmateriale.

Der foreligger ikke i ministeriet yderligere dokumentation for mobiltelefonordningen for Lone Dybkjær, men i forbindelse med ordningens etablering må Statsministeriet efter en konkret vurdering have lagt til grund, at de pågældende udgifter har kunnet afholdes over ministeriets bevilling. Daværende departementschef Nils Bernstein har oplyst, at ordningen blev opretholdt frem til regeringsskiftet i 2001 ud fra et behov for løbende at kunne planlægge statsministerens kalender koordineret med statsministerfruen, der på hverdage boede i Bruxelles. Derudover blev mobiltelefonen ofte anvendt til at skabe kontakt til statsministeren i weekenderne.

Spørgsmål 16:

»Er statsministeren enig i, at det er en af anbefalingerne i betænkning nr. 1443, at en minister og dennes departementschef skal foretage en konkret vurdering af om de særlige rådgivers bibeskæftigelse for et parti forhindrer den særlige rådgiver i at varetage sin stilling i ministeriet på tilfredsstillende måde, jf. betænkning nr. 1443, side 201, hvor det fremgår, at "Det er på den baggrund udvalgets opfattelse, at der ikke bør være noget til hinder for, at særlige rådgivere kan have bibeskæftigelse for ministerens parti under den forudsætning, at bibeskæftigelsen ikke forhindrer den særlige rådgiver i at

varetage stillingen i ministeriet på tilfredsstillende måde. Vurderingen heraf bør i det konkrete tilfælde foretages af den særlige rådgivers minister i samråd med departementschefen?»

Svar:

Ja, idet det forudsættes, at bibeskæftigelsen vedrører ministerens parti og derfor formentlig altid vil være den pågældende minister bekendt.

Spørgsmål 17:

»Er statsministeren med baggrund i anbefalingerne i betænkning nr. 1443 vedrørende særlige rådgiveres eventuelle bibeskæftigelse for et parti og inddragelsen af ministeren og departementschefen heri, enig i, at finansministeren i det mindste burde kunne besvare spørgsmål 13 for så vidt angår de to særlige rådgivers bibeskæftigelse for et parti?»

Svar:

Det fremgår af svarene på Politisk-Økonomisk Udvalgs spørgsmål nr. 25 (2004-2005, 2. samling) og af svaret på spørgsmål nr. 13, at Finansministeriet ikke har oplysninger om Finansministeriets nuværende og foregående særlige rådgivers bibeskæftigelse. Finansministeriet har over for Statsministeriet oplyst følgende:

»Svaret på Politisk-Økonomisk Udvalgs spørgsmål nr. 25 (2004-2005, 2. samling) og svaret på spørgsmål nr. 13 indebærer, at de særlige rådgivere ikke har haft beskæftigelse for finansministerens parti, som finansministeren har haft kendskab til.

På baggrund af udvalgets spørgsmål, har Finansministeriet forespurgt den nuværende og den tidligere særlige rådgiver om deres eventuelle bibeskæftigelse for ministerens parti. De har begge bekræftet, at de ikke har haft bibeskæftigelse for ministerens parti, mens de har haft ansættelse i Finansministeriet.«

Spørgsmål 18:

»Mener statsministeren ikke, der er behov for at stramme op på opfølgningen på betænkning nr. 1443 overfor de øvrige ministre, når finansministeren ikke kan eller ikke vil redegøre for om de særlige rådgivere i Finansministeriet har haft bibeskæftigelse, jf. besvarelsen af spørgsmål 13?»

Svar:

Finansministeriet har over for Statsministeriet oplyst følgende:

»I betænkning nr. 1443 anfører udvalget, at det principielle udgangspunkt bør være, at de særlige rådgivere bør være underlagt samme regler om bibeskæftigelse, som gælder for øvrige embedsmænd.

For tjenestemænds vedkommende er adgangen til bibeskæftigelse reguleret i tjenestemandenslovens § 17, hvorefter en tjenestemand kun kan have beskæftigelse ved siden af sin tjenestemandsstilling, for så vidt og i det omfang det er foreneligt med den samvittighedsfulde udøvelse af de til tjenestemandsstillingen knyttede pligter og med den for stillingen nødvendige agtelse og tillid. Bestemmelsen i tjenestemandenslovens § 17 må ses i sammenhæng med det såkaldte deorumkrav og den almindelige forvaltningsretlige grundsætning om generel inhabilitet. Dekorumkravet kommer til udtryk i tjenestemandenslovens § 10, stk. 1, hvorefter tjenestemanden samvittighedsfuldt skal overholde de regler, der gælder for hans stilling, og såvel i som uden for tjenesten vise sig værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver.

Tilsvarende regler gælder for overenskomstansatte.

Finansministeriet har ved cirkulære nr. 74 af 30. august 2005 fastsat regler om, at ledende embedsmænd i forvaltningen skal foretage anmeldelse til det ministerium, hvor de er ansat, inden de påtager sig hverv som medlem af bestyrelsen for et erhvervsdrivende aktieselskab, anpartsselskab o.l. Finder vedkommende ministerium, at der ikke bør gøres indsigelse mod, at den ansatte påtager sig bestyrelseshvervet, forelægges sagen for Finansministeriet, inden vedkommende ministerium træffer afgørelse. Ved afgørelsen af sagen skal der navnlig foretages en konkret vurdering af det arbejdsmæssige omfang af bestyrelseshvervet og risikoen for interessekonflikter mellem stillingen og bestyrelseshvervet, jf. princippet i tjenestemandenslovens § 17. Særlige rådgivere er ikke omfattet af cirkulærets bestemmelser. En tilsvarende anmeldelsespligt har været gældende siden 1988.

Herudover er det imidlertid op til de enkelte ministerier mv., om der skal fastsættes regler om ansattes indberetning af bibeskæftigelse.

En sådan indberetningspligt vil kun kunne gælde under ansættelsesforholdet, og vil således ikke kunne gælde for tidligere ansatte.

Finansministeriet har, som det fremgår af svaret på spørgsmål nr. 13, ikke fastsat regler om indberetning af bibeskæftigelse ud over det, der gælder for ledende embedsmænd.

Finansministeriet vil imidlertid – på samme måde som andre ministerier – i praksis oftest være bekendt med særlige rådgiveres eventuelle beskæftigelse for ministerens parti, idet en sådan beskæftigelse – i hvert fald i de centrale partiorganer – almindeligvis vil være ministeren bekendt, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. 17, hvoraf det fremgår, at hverken finansministerens nuværende eller tidligere særlige rådgiver har haft bibeskæftigelse for ministerens parti.«

Jeg finder, at det er i fuld overensstemmelse med betænkning 1443, at Finansministeriet ikke har fastsat regler om særlige rådgiveres indberetning af bibeskæftigelse.

Jeg finder derfor ikke, at der er behov for at stramme op på opfølgningen på betænkning nr. 1443.